

PROGRAM FISCALIS

mr. sc. Marina KESNER-ŠKREB
Institut za javne financije, Zagreb

Pojmovnik*

Program Europske unije pod nazivom *Fiscalis* odnosi se na područje izravnih i neizravnih poreza, a uspostavljen je radi boljeg funkcioniranja poreznog sustava na unutarnjem tržištu Unije te za poticanje suradnje među poreznim upravama država članica. Aktivnosti programa sastoj se od razmjene informacija i zajedničkih obrazovnih aktivnosti.

Program je prvi put usvojen za razdoblje 1998-2002. godine, kada mu je cilj bilo poboljšanje sustava neizravnog oporezivanja na unutarnjem tržištu. Provođenje programa nastavljeno je i u razdoblju 2003-2007. godine. Kako su oba programa bila vrlo uspješna u ispunjavanju zacrtanih ciljeva, odlučeno je da se nastavi njegovo provođenje i u sljedećem razdoblju. Tako su 11. prosinca 2007. godine Europski parlament i Vijeće donijeli odluku o utvrđivanju programa za poboljšanje funkcioniranja poreznih sustava na unutarnjem tržištu, tzv. *Fiscalis 2013*, u trajanju od šest godina, tj. za razdoblje od 1. siječnja 2008. do 31. prosinca 2013. godine.

Za uspješno funkcioniranje unutarnjeg tržišta važno je ujednačeno i učinkovito provođenje zakona koji reguliraju porezne sustave. To se posebno odnosi na zaštitu nacionalnih financijskih interesa borbom protiv porezne evazije, čime se izbjegava narušavanje konkurencije te se snižava administrativni trošak za poreznu upravu i za porezne obveznike. U postizanju takve ujednačene i učinkovite provedbe poreznih zakona važno je zajedničko sudjelovanje Unije i država članica, koje moraju djelovati kao partneri. Učinkovita kooperacija između Unije i sadašnjih, ali i budućih država članica ključna je za funkcioniranje poreznih sustava te za uspješnu borbu protiv porezne utaje. Program bi također trebao pomoći u otkrivanju zakonskih i administrativnih prepreka takvoj kooperaciji te pronalaženju načina njihova uklanjanja.

U programu *Fiscalis 2013* i dalje je jak naglasak na sustavu kompjutorske razmjene informacija te se nastavlja financiranje njegova razvoja. Također se naglašava potreba povezivanja sustava razmjene poreznih informacija s informacijama o troša-

* Primitljeno (*Received*): 27.5.2008.
Prihvaćeno (*Accepted*): 5.6.2008.

rinama, kao i porezima na kamate na štednju. No radi budućeg razvoja takvih sustava međudržavne komunikacije, potrebno je daljnje povezivanje poreznih uprava u svim državama članicama, ali i u državama kandidatkinjama i potencijalnim kandidatkinjama. U tom smislu *Fiscalis 2013* predviđa daljnje profesionalno povezivanje poreznih službenika nacionalnih poreznih uprava putem radnih posjeta, seminara, rada u projektnim skupinama i sl. U tom su smislu također vrlo korisni razni programi zajedničkog obrazovanja, ponajprije iz područja upoznavanja europskoga poreznog zakonodavstva. Kooperacija svih strana koje sudjeluju u *Fiscalisu 2013* zahtjeva i uporabu standardnog rječnika koji olakšava komunikaciju, zbog čega nacionalne porezne uprave koje sudjeluju u programu moraju svojim službenicima osigurati potrebno jezično obrazovanje.

Opći cilj *Fiscalisa 2013* jest poboljšanje funkcioniranja poreznih sustava na unutarnjem tržištu, uz povećanje kooperacije među državama članicama, njihovim poreznim upravama i njihovim službenicima. Posebni se ciljevi odnose na područje poreza na dodanu vrijednost i trošarine, porez na dohodak i kapital te porez na premije osiguranja. Na tim područjima treba:

- osigurati učinkovitu razmjenu informacija i kooperaciju između nacionalnih poreznih uprava putem transeuropskoga poreznog informatičkog sustava (to se posebno odnosi na sustav VIES¹) kako bi se smanjila porezna utaja;
- osigurati obrazovanje i usavršavanje poreznih službenika do razine temeljitog poznavanja zakona Unije i država članica;
- smanjiti administrativni teret za poreznu upravu i porezne obveznike.

¹ VIES je informatički sustav koji omogućuje državama članicama da dobiju informacije o PDV-u koji se obračunava na transakcije unutar Unije.

Kako bi se omogućilo kvalitetno ispunjavanje navedenih ciljeva, *Fiscalis 2013* predviđa niz aktivnosti:

- razvoj sustava komunikacije i razmjene informacija, posebno razvojem informatičkih sustava;
- razvoj sustava multilateralne kontrole poreznih obveznika koju bi provodile dvije ili više zemalja;
- organizaciju seminara i projektnih skupina za porezne službenike;
- radne posjete poreznih službenika drugim državama članicama;
- programe izobrazbe i usavršavanja poreznih službenika.

Radi primjene i razvoja svih aktivnosti navedenih u *Fiscalisu 2013*, u proračunu Unije za razdoblje od 1. siječnja 2008. do 31. prosinca 2013. godine predviđena su sredstva u iznosu 157 milijuna eura. Pri Europskoj komisiji za provođenje programa zadužena je Glavna uprava za poreze i carine.

Kao zemlja kandidatkinja i Hrvatska sudjeluje u aktivnostima *Fiscalisa 2013* te je za njegovu provedbu zadužena Porezna uprava Ministarstva financija Republike Hrvatske.

LITERATURA

Community programme to improve the operation of taxation system in the internal market (*Fiscalis 2013*) (SL L 330/1, 15. prosinca 2007, str. 1-7)

Glossary. Available at: http://europa.eu/scadplus/glossary/index_en.htm

Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija. »Mali leksikon europskih integracija«, dostupno na: http://www.mvpei.hr/ei/download/2005/06/15/Mali_leksikon.pdf

Wille, Patrick. 2008. »*Fiscalis 2013 Programme*«, *International VAT Monitor, IBFD*, Vol. 19, No. 1, January/February, str. 4-5.